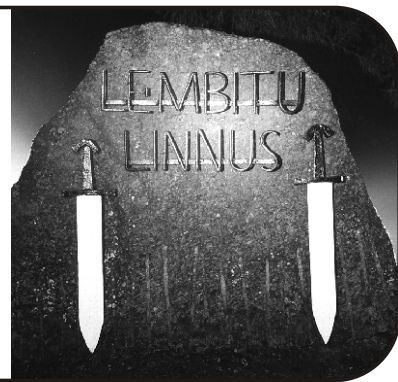

Suure-Jaani linna,
Suure-Jaani valla
ja
Olustvere valla
ajaleht

Nr. 5 (62)
Mai 2005

LEOLE

MAI Anno Domini 2005

On mai. Kevade ja roheluse kuu.

On muutuste aeg. Tundub, et kiirused kasvavad. Vaid kaks nädalat tagasi ühinemisele „ei“ öelnud Suure-Jaani Vallavolikogu muudab oma otsust. Siiski - ühe väikese „aga“-ga. Volikogu jätab endale õiguse oma otsus tagasi kutsuda. Suure-Jaani linna, Olustvere valla ja Vastemõisa valla volikogud ütlevad ühinemisele „jah“.

Kas seekord saab ühinemine tõesti teoks?

Kui uurin, millal kahe Suure-Jaani ühendamise päevakorda kerkis, jõuan mäletajate meenutustega aastasse 1991. Kui püüan välja selgitada, mitu korda ühinemisest midagi välja ei ole tulnud, ei jõutagi päris ühele tulemusele. Kui üks mees ütleb: „Eelmine ühinemine jäi ära kolm aastat tagasi“, siis lisab teine kohe kõrvalt: „Eelmine kord läks lööri kaks nädalat tagasi“. Võta siis kinni, palju neid kordi kokku tuleb.

Nii kaugele, kui seekord, pole aga enne jõutud. 15. aprillil viidi maavanema lauale haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotluse otsused ja teised seadusega nõutud dokumendid. Vabariigi Valitsusel on otsuse tegemiseks aega kuni 15. juulini.

Ja pisut siis ka selle kuu nimepäevade nimedest.

Volber ja Valli võivad olla tuletatud vanasaksa nimest Walburg ('vägev kaitse', 'kaitse lahinguväljal'). Valli võib tuleneda ka Valentinast ('terve, tugev', 'Valentia elanik') või Valeriast ('terve, erk, ärgas').

Mai, Maia, Maie, Maiu ja Maaja võivad olla Maria ('ülev', 'valitsejanna') või ka 'kibe, mõru, tõrges') lühendid. Nad võivad aga tuleneda ka kreeka nimest Maia ('maa').

Endel pärineb kas Eesti muinasnimest Ent või on tuletis Heinrichist ('peremees omas kodus' või 'hoovivalitseja').

Rosalie, Roosi, Saale ja Sale võivad kõik tuleneda kas ladinakeelsest sõnast 'roosiliia' või olla Rosa ('roos') ja Lia/Lie (Elisabeth - 'Jumal on töotanud' või 'minu Jumal on 7') liitmisel saadud. Roosi võib tuleneda ka nimest Eufrosyne ('rõõmus, lõbus').

Loit tähendab eesti keeles 'loit' või 'leek'.

Aasad ja Assed on oma nime saanud eesti sõnast 'aas'.

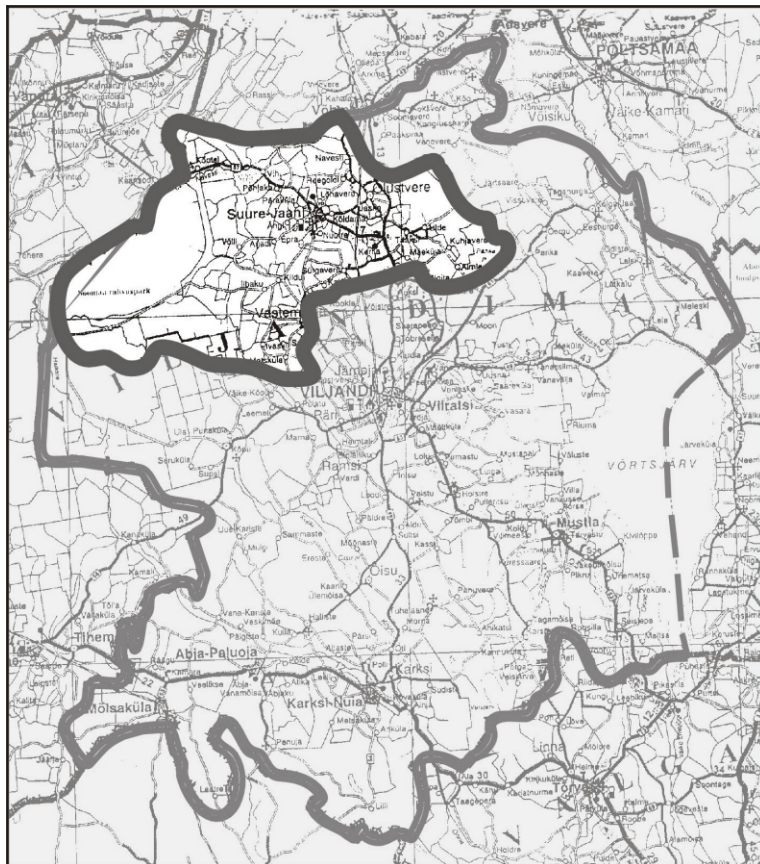
Helma ja Helme võivad tuleneda muinasgermaani sõnast 'kaitsja'. Helmi võib aga tähendada ka 'helmes, pärl' või 'merveik'. Helmi võib olla ka lühend nimest Helmine - vanasaksa 'kiivrisõbratar' või lühend Wilhelminest ('tahtekindel kiivrikandja').

Timmo, Timmu ja Timo tulenevad kas Timotheusest ('Jumala austaja') või Demetriusest ('Demeterile pühendatu').

Ott võib tuleneda vanaeesti sõnast 'karu' või 'hädaoh'. Kahru on vanaeesti 'karu'. Ott võib aga tuleneda ka Ottost (vanasaksa 'varakas'), mis omakorda võib olla Ottokari (vanasaksa 'omandi valvur') või Ottomari (vanasaksa 'kuulus jõukuse poolest') tuletis.

Aino ja Aina on tuletatud soomekeelsest sõnast, mis tähendab 'ainus'.

Järg leheküljel 6

Volikogud tegid ajalugu

14. aprillil kogunesid Suure-Jaani Gümnaasiumi konverentsiruumi Suure-Jaani linna ning Olustvere ja Vastemõisa valla volikogude liikmed ning huvilised. Teemaks omavalitsuste võimalik ühinemine. Osalema oodati ka haridus- ja regionaalministrit, aga et samal ajal toimus uue valitsuse esimene kabinetiistung, olid koosolekule jõudnud vaid maavanem Kalle Küttis ja Riigikogu liige Enn Eesmaa. Enamus jutte puudutas Suure-Jaani Gümnaasiumi juurdeehituse lõpetamiseks võetud 14 miljoni krooni suurust laenu. Võimalikke lahendusi oli uurimas käidud nii regionaal- kui haridusministri juures. Mõlemad ministrid olid probleemi mõistvalt suhtunud ja juttu oli ka võimalikest raha „leidmise“ kohtadest. Regionaalminister seisukohti kinnitas Kalle Küttis, kes lisas aga, et tema arvates ei ole probleem üldse rahas, vaid selles, et Suure-Jaani valla praegune tegelik ideeline keskus asub Sürgaveres ja et ühinemise korral see ei pruugi nii jääda. Maavanem lõpetas sõnadega: „Otsuse peate tegema teie, aga mina arvan, et ühinemine oleks mõistlik“. Kalle Küttis arvates sõltub see, kui suur peaks omavalitsus olema, kõige rohkem sel-

lest, millised funktsioonid riik omavalitsuste täita paneb ja et ilmselt on tulevikus Viljandimaal viis kuni kuus omavalitsust.

Seejärel algasid neljas kõrvuti klassiruumis nelja volikogu istungid.

Vastemõisa Vallavolikogus oli ühinemise poolt seitse ja vastu üks volikogu liige.

Olustvere Vallavolikogu kõik 9 liiget olid ühinemise poolt.

Suure-Jaani Linnavolikogus hääletasid ühinemise poolt kõik 9 kohal olnud.

Suure-Jaani Vallavolikogu kaalus oma otsust kõige kauem. Lõpptulemusena muutsid oma kahe nädala tagust otsust kõik(!) seitse toona ühinemise vastu hääletanud ja seekordne toetus ühinemisele oli 13:0. Suure-Jaani Vallavolikogu võttis aga vastu veel ühe otsuse, kus jäeti endale õigus oma ühinemisotsus tagasi kutsuda juhul, kui Vabariigi Valitsus ei ole 15. juuniks eraldanud vahendeid 14 miljoni krooni võla tagasimaksmiseks.

Kui eraldi ruumides toimunud istungite otsused ühiselt teatavaks tehti, oli 14. aprill 2005 ja kell näitas 19:07.

Kui Vabariigi Valitsus teeb otsuse haldusterritoriaalse korralduse

Muutmise kohta (hiljemalt 15. juuliks k.a), jõustub muudatus ja volikogude poolt vastu võetud ühinemisleping kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päeval. Järgmised valimised kohalikesse volikogudesse on selle aasta 16. oktoobril.

Tulevane Suure-Jaani vald hõlmab 742,83 km² (Suure-Jaani linn 2,22 km², Suure-Jaani vald 315,98 km², Olustvere vald 144,24 km², Vastemõisa vald 280,39 km²), mis on 20,7% Viljandimaa territooriumist. Elanikke on siin hetke seisuga 6434 (1274+2454+1503+1203), mis on Viljandimaa elanikkonnast 11%. Vallas on üks vallasisene linn (Suure-Jaani - 1274 elanikku), üks alevik (Olustvere - 537 elanikku) ja 46 küla (Arjadi, Epra, Jälevere, Kabila, Karjasoo, Kerita, Kibaru, Kootsi, Kõidama, Lahmuse, Lõhavere, Munsu, Navesti, Nuutre, Põhjaka, Päraküla, Reegoldi, Rääka, Sürgavere, Taevere, Tällevere, Vihi, Võhmassaare, Völli, Ängi, Aimla, Jaska, Kuhjaverre, Kuiavere, Kurnuverre, Kärevere, Mudiste, Mäeküla, Riiasaare, Tääksi, Võivaku, Ülde, Vastemõisa, Metsküla, Kobruvere, Kildu, Ivaski, Ilbaku, Lemmakõnnu, Paelama, Sandra). Suurima elanike arvuga külad on Vastemõisa (458 inimest) ja Sürgavere (444), järgnevad Reegoldi (245), Ülde (228), Metsküla (224) ja Kõidama (222) küla. Väikseima elanike arvuga on Karjasoo (9), Kibaru (12) ja Rääka (15) küla. Tulevase Suure-Jaani valla eelarve maht on umbes 60 miljonit krooni.

Leili Kuusk

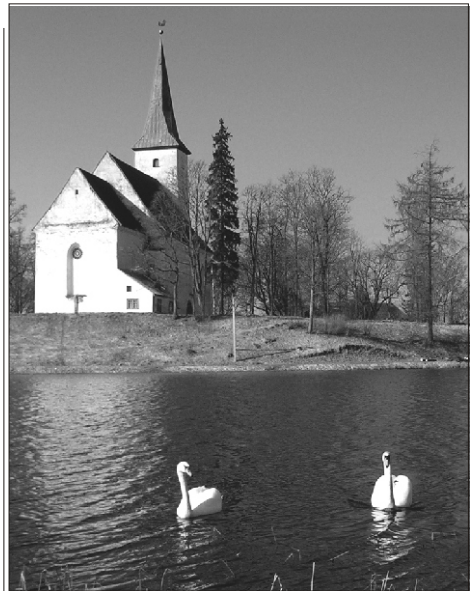

FOTO: Leili Kuusk

15. aprillil imeliselt päikesepaisteline hommik algas telefonikõnedega: „Tulge palun pildistama, Suure-Jaani järvele on tulnud kaks luike“. Ilmselt inimeste käest ennegi toitu saanud julge luigepaar kaunistas järve veel järgmiselgi hommikul.

OMAVALITSUSINFO

Suure-Jaani Linnavolikogu 14.04.2005, 28.04.2005

Otsustati esitada Vabariigi Valitsusele taotlus Viljandi maakonnas haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks Suure-Jaani linna, Olustvere valla, Suure-Jaani valla ja Vastemõisa valla ühinemise teel;

kinnitati Suure-Jaani linna, Suure-Jaani valla, Olustvere valla ja Vastemõisa valla ühinemisleping;

määrati Suure-Jaani linna, Olustvere valla, Suure-Jaani valla ja Vastemõisa valla ühinemise teel moodustatava Suure-Jaani valla volikogu liikmete arvaks 21; moodustada 16. oktoobril 2005 toimuvaks kohaliku omavalitsuse volikogu valimiseks üks kogu Suure-Jaani linna territooriumi hõlmav neljamandaadiline valimisringkond nr 2;

otsustati moodustada ühiselt koos Olustvere vallaga, Suure-Jaani vallaga ja Vastemõisa vallaga viieliikmeline moodustatava Suure-Jaani valla valimiskomisjon ja nimetada selle liikmeks linnasekretär Veronika Ringo;

otsustati moodustada Suure-Jaani linna territooriumil asuva jaoskonna nr 1 viieliikmeline jaoskonnakomisjon koosseisus: Helle Jürisson, Mare Põder, Koidu Sarapu, Ülle Vahtramäe, Leili Vari; asendusliikmeteks Eha Lepik ja Ly Uettoa;

otsustati taotleda munitsipaalomandisse Suure-Jaani linnas asuvate kalmistute maa;

otsustati müüa Kõleri tn 36 kinnistu vavalikul suulisel enampakkumisel alghinnaga 70 000.- krooni;

võeti vastu Suure-Jaani linna aukodaniku nimetamise kord; võeti vastu uus Suure-Jaani Linnaraamatukogu kasutamise eeskiri;

loeti I korda Suure-Jaani linna 2005. aasta I lisaearlaret.

Suure-Jaani Linnavalitsus

11.04.2005, 18.04.2005,
25.04.2005

Määrati majanduslikult raskes olukorras olevatele kodanikele toimetulekutoetusi kuuele peale kokku 7 388.- krooni;

kinnitati Lembitu pst 51, Lembitu platsi ja Nurme 5 maa maksustamishinna aktid;

kinnitati osaühing Suure-Jaani Hooldus 2004. majandusaasta aruanne;

määrati tagasiulatavalt 1. aprillist hooldajatoetust kuuele sügava puudega isiku hooldajale 400.- krooni kuus ja 29-le raske puudega isiku hooldajale 240.- krooni kuus;

eraldati reservfondist 15 000-krooni tegevusala 01112 Linnavalitsus artiklile 550016;

otsustati lühendada 13.-14. mail alaealiste liikumispirangut ühe tunni võrra Noortetralli 10 juubeliürituse korraldajate taotlusel.

Suure-Jaani Vallavolikogu

14.04.2005

Muudeti Suure-Jaani Vallavolikogu 30.03.2005. a otsust ja esitati Eesti Vabariigi Valitsusele taotlus haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks Suure-Jaani valla, Suure-Jaani linna, Olustvere valla ja Vastemõisa valla ühinemise teel;

Suure-Jaani Vallavolikogu

jättis endale õiguse kutsuda Suure-Jaani valla, Suure-Jaani linna, Vastemõisa valla ja Olustvere valla ühinemisotsus tagasi, kui Eesti Vabariigi Valitsus ei ole otsustanud eraldada Suure-Jaani Gümnaasiumi ehitamisega seonduva võla, s.o. 14,0 miljoni krooni tagasimaksmiseks vajalikke vahendeid 14. juuniks 2005. a;

kinnitati Suure-Jaani linna, Suure-Jaani valla, Olustvere valla ja Vastemõisa valla ühinemisleping;

Suure-Jaani valla, Suure-Jaani linna, Olustvere valla ja Vastemõisa valla ühinemise teel moodustatava Suure-Jaani valla volikogu liikmete arvaks määrati 21 ja 16.10.2005. a kohaliku omavalitsuse volikogu valimiseks moodustati üks kogu Suure-Jaani valda hõlmav kaheksamandaadiline valimisringkond nr 3;

moodustati valimiste vallakomisjon;

Suure-Jaani valla territooriumile moodustati kolm valimiste jaoskonnakomisjoni ja nimetati nende liikmed;

Sürgavere Põhikooli renoveerimise ehitustöödeks otsustati võtta 6,1 miljonit krooni investimislaenu ja volitati selleks pankadega läbirääkimisi pidama vallavanem Maie Käba;

kehtestati Päraküla külas asuva Rimmi 3 I katastriüksuse kinnistu detailplaneering.

27.04.2005

Sürgavere Põhikooli renoveerimiseks võetakse SEB Eesti Ühispanngast 2,1 miljonit investimislaenu ning 4,0 miljonit sildlaenu;

vallahanke „Sürgavere Spordihoonet fassaadi soojustamiseks“ teostamiseks kasutatakse väljakuulutamiseta eelläbirääkimistega pakkumist ja sellega seonduvate toimingute teostamine volitati Suure-Jaani Vallavalitsusele;

OÜ Okirale anti nõusolek omandada Soo-Maltser kinnistu Rääkakülas;

Püha Vaimu kinnistu sihtotstarbeks määrati 90% maatulundusmaa ja 10% sotsiaalmäe;

Silla kinnistu jagamisel tekkinud katastriüksuste nimedeks määrati Silla ja Kännu;

Otsustati võrandada Suure-Jaani vallale kuuluv korter nr 1 Välja tn 6 elamus.

Suure-Jaani Vallavalitsus

04.04.2005

Riigihanke „Sürgavere põhikooli renoveerimise ehitustööd“ pakkujad AS Eviko, OU Silindia ja AS Remet tunnustati kvalifitseerituks ning nende poolt esitatud pakkumised vastavaks. Edukaks pakkumiseks tunnustati OU Silindia poolt esitatud pakkumine;

Eesti Energia OÜ Jaotusvõrgule anti ehitusluba 15 kV ja 0,4 kV õhuliini ning Taburi mastalajaama püstitamiseks Tällevere külas, 15 kV ja 0,4 kV õhuliini ning Hüpasaare mastalajaama püstitamiseks Karjasoo külas. OU Vingi Suurtalule anti ehitusluba punker-teraviljakuivati ehitamiseks Kerita külas;

määrati projekteerimistingimused Võhmassaare külla uue Nigula 15/0,4 kV mastalaajaama M50 kVA, 0,2 km 15 kV elektrihuliini, 0,4 km 0,4 kV õhuliini ja 0,4 kV kaabelliini projekti koostamiseks, Päraküla külla uue komplektala-

jaama, 15 kV ja 0,4 kV elektri-kaabel- ja õhuliini projekti koostamiseks ja Margus Valdmaale kuuluvale Urmioja kinnistule aida ehitamiseks; ehitusprojekti koostamiseks;

Arvo Männile erastati ostueesõigusega Kuusiku katastriüksus Vihi külas;

munitsipaalomandisse taotletakse Sürgavere külas maatükk suurusega ligikaudu 2,9 ha ja Angi külas maatükk suurusega ligikaudu 4,5 ha;

anti nõusolek maa riigi omandisse jätmiseks;

Ellen Liivale kuuluva majavalitsuse nimeks määrati Liiva.

14.04.2005

Suure-Jaani valla territooriumile moodustati kolm valimisaoskonda ja määrati kindlaks nende piirid, hääletamisruumide asukohad;

määrati projekteerimistingimused Epra külas Püha Vaimu kinnistule pereelamu ehitusprojekti koostamiseks;

OÜ Paalale anti ehitusluba loomakasvatushoone laiendamiseks Reegoldi külas.

21.04.2005

Rein Grünbergile tagastati õigusvastasele võõrandatud Jürimatsi katastriüksus Karjasoo külas;

Rahel Roonile erastati ostueesõigusega Barbara katastriüksus Kabila külas;

Ellen Liivale erastati ostueesõigusega Liiva katastriüksus Kerita külas;

Suure-Jaani vallaeclarvesse riigieclarvest laekunud vahenditest määrati toimetulekutoetust üksi elavatele isikutele ja perekonnale, kelle kuu netosisetulek on alla kehtestatud toimetulekupiiri, 35 918.- krooni;

Eesti Energia OÜ Jaotusvõrgule anti ehitusluba 15 kV ja 0,4 kV õhuliini ning „LEA“ mastalajaama püstitamiseks Navesti külas;

kasutusluba anti Aivar Siimule kuuluvale puurkaevule Vainu talus;

Suure-Jaani Gümnaasiumi puhkpilliorkestri koosseisus mängivate noorte orkestrantide osalemist VII Rahvusvahelisel Noorte Puhkpilliorkestri festivalil „Wersal Põlaskie“ toetatakse 9 300.- krooniga;

vallahangete „Kõidama lasteaias Traksik rekonstrueerimine“ ja „Paala rahvamaja rekonstrueerimine“ teostamiseks kasutatakse väljakuulutamiseta eelläbirääkimistega pakkumist, hangete eest vastutavaks isikuks määrati Märt Perve ja määrati hindamise komisjon.

26.04.2005

Hinnati hooldusvajadusega inimesed ning määrati neile hooldajad.

Olustvere Vallavolikogu

Esitati Vabariigi Valitsusele taotlus Viljandi maakonnas haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks Suure-Jaani linna, Olustvere valla, Suure-Jaani valla ja Vastemõisa valla ühinemisleping koos lisadega;

määrati Suure-Jaani linna, Olustvere valla, Suure-Jaani valla ja Vastemõisa valla ühinemise teel moodustatava Suure-Jaani valla volikogu liikmete arvaks 21;

moodustada 16. oktoobril

2005. a toimuvaks kohaliku omavalitsuse volikogu valimiseks üks kogu Olustvere valla territooriumi hõlmav viiemandaadiline valimisringkond nr 1; nimetati valla valimiskomisjoni liikmeteks Olustvere valla esin da ja teine vallasekretär Leontine Kobin, asendusliikmeks Mall Mitt. Valla valimiskomisjoni asukoht on Suure-Jaani linn Lembitu pst 42 II korrus kabinet nr 201;

delegeerida Olustvere Vallavalitsusele jäätmekava eelnõu väljapaneku ja avaliku koosoleku korraldamine jäätmeseaduse § 56 lõike 1 alusel;

kasutati vallaeclarves koolilõuna toetuseks riigi poolt ettenähtud eraldisi Olustvere Põhikooli ja Täaksi Põhikooli 1.-4. klassi õpilaste koolilõuna kulude katmiseks täies ulatuses. Riigieclarvest määratud eraldiste piisavuse korral kasutada Olustvere Põhikoolis 5.-9. klassi õpilaste, kes on kantud Olustvere valla elanike registrisse, koolilõuna kulude osaliseks katmiseks;

kinnitati Olustvere valla põhikoolide pedagogide töötasutamise alused ning tasustamise aluseks olevad palkade alamäärad;

kehtestati Olustvere alevikus asuvate Olustvere vallale kuuluvate eluruumide üüri piirmäärad;

kinnitati Olustvere raamatukogu põhimäärus, kasutamise eeskiri ja avaliku internetipunkti kasutamise eeskiri;

võeti vastu Ülde külas asuva Kesa maaüksuse detailplaneering. Avalik väljapanek Olustvere vallamajas Rataskaevu tn 2 ja Ülde küla kaupluses 25. aprillist kuni 09. maini 2005. a;

tunnistati sotsiaalkomisjoni esimeheks valituks Saima Kink;

kinnitati Olustvere vallas Täaksi Põhikoolis, Kuhjare küla Tire talus ja Olustvere lossis läbiviidud rahvahäletuse tulemused küsimuses „Kas olete nõus, et Olustvere vald ühineb Suure-Jaani linna, Suure-Jaani ja Vastemõisa vallaga“ järgmiselt:

Valla hääleõiguslike elanike arv 1159, väljastatud hääletussedeleid 61, tagastamata hääletussedeleid 0, valimiskastis hääletussedeleid 61, kehtetuid sedeleid 2, liitumise pooldajaid 35 ja liitumise mittepooldajaid 24.

Olustvere Vallavalitsus

Olustvere vallaeclarvesse laekunud vahenditest määrati toimetulekutoetust 44 091.- krooni üksi elavatele isikutele ja perekonnale, kelle kuu netosisetulek on alla kehtestatud toimetulekupiiri;

määrati Olustvere valla puuetega inimestele hooldajad ja maksti neile hooldajatoetust 10 260.- krooni aprillikuus;

kompenseerida AS Suure-Jaani Ravikeskusesse paigutatud Hilja Labida ülalpidamiskulud 1 300.- krooni ulatuses kuus;

Ardi Reinerile väljastati ehitusluba puurkaevu ehitamiseks Agamäe talu Riissaare küla; Arnold Pastakule väljastati ehitusluba Olustvere alevikus Jaama 22 asuva elamu rekonstrueerimiseks;

erastamisele kuulub vaba metsamaa Kolmnurga mü Ulde külas ja Tiba mü. Täaksi külas;

Ülle Jürgensonile anti nõusolek maa ostueesõigusega erastamiseks Oja-Võiva küla mü Võivaku külas 45,71 ha maatulundusmaana;

anti luba AS Kalev Palladium Cup Olustvere etapi läbiviimiseks Olustvere ratsaväljakul 14. ja 15. mail 2005. a kell 10.00-19.00;

kuulutati välja konkurss 01. septembril 2005. a vabanevale Täaksi Põhikooli direktori ametikohale;

kuulutati välja konkurss 01. septembril 2005. a vabanevale Olustvere lasteaed „Piilu“ juhataja ametikohale.

Loitsuke otsib logo

MTÜ Loitsuke korraldab endale sobiva logo saamiseks konkursi.

Loitsukest iseloomustavad märksõnad: Suure-Jaani, perekond, lapsed, noorus, ühis-tegevus, omakultuur, teotahe, ajalugu, areng...

Logo peab olema kasutatav nii värvilise kui must-valgena.

Logo kavand tuleb esitada paberkanalil formaadis A4 ja võimalusel ka pdf või cdr formaadis failina (disketil või CD-l).

Logo kavandile tuleb lisada logo kontseptsioon ja kasutusvõimaluste kirjeldus ning autor peab lisama kinnituse, et ta on kavandi isiklikult loonud.

Ühe autori poolt esitatavate kavandite arv ei ole piiratud.

Kavandeid hindab komisjon. Konkursi tulemusel välja valitud töö saab auhinna 500.- krooni ja jääb MTÜ Loitsuke omandiks ning selle kasutamisel ei näidata autori nime. MTÜ Loitsukesel on õigus teha kavandis muudatusi.

Komisjon ei pea oma valikut põhjendama. Konkursile esitatud töid ei tagastata. Konkursi korraldaja jätab endale õiguse sobivate tööde puudumisel jätta auhind välja andmata.

Märgusõnaga varustatud töid ootame kinnises pakendis hiljemalt 10. juuniks 2005 Suure-Jaani linnavalitsusse (Lembitu pst 42, 71502 Suure-Jaani) Pakendile kirjutada "Loitsukese logo". Töö varustada märgusõnaga. Pakki lisada eraldi kinnine ümbrik autori andmetega (nimi, perekonnanimi, aadress, telefon, e-posti aadress).

Osalema ootame kõiki: täiskasvanuid, proffe, lapsi.

Informatsioon telefonidel 5657 7592 ja 437 2014.

Konkurss toimub projekti „Suure-Jaani pärimusi kaasatava toomas“ raames, mida toetavad Kohaliku Omaalgatuse Programm, Suure-Jaani Linnavalitsus, Suure-Jaani Vallavalitsus ja Olustvere Vallavalitsus

Eda Saaremets, Anu Kivi,
Elina Sassiad

MTÜ Loitsuke juhatus

Suure-Jaani Gümnaasiumi võimla kasutamise võimalustest

Aprilli viimasel nädalal alustas tööd Suure-Jaani Gümnaasiumijõusaal.

Esialgu oleme avatud teispäeval ja kolmapäeval kell 17-21. Juhendab Erla Soots. Hiljem on huvilistel võimalik jõusaali ka teistel aegadel kasutada.

Aprilli viimasest nädalast alates on soovijatele avatud saun. Saun töötab reedel kell 17-21. Pileti saab osta valvuri

käest.

Kuukaarte ja 10X kaarte on võimalik osta kooli sekretäri ja võimla juhataja käest.

Igasugust informatsiooni saali kasutusaegade ja muu võimalik puudutava kohta saab tööpäeval lauatelefonil 437 2032 ja mobiiltelefonil 507 4628 ning e-postitsi aadressilt uno@sfg.edu.ee.

Uno Vares
võimla juhataja

Teenus	Kasutusae g	Hind
Üksikpilet		
Kergejõustikustaadion	90 min	25 kr
Kergejõustikustaadion lastele ja Suure-Jaani linnast sporditegevuse toetust saavatele spordiklubidele ning -koolidele		tasuta
Jõusaal	90 min	40 kr
I korruse koridori kasutus (lauatennis jm)	90 min	25 kr
Riietus- ja duširuumi eraldi kasutamine teenusena (treening toimub välja pool spordihoonet)		20 kr
Kuukaart		
Kergejõustikustaadion		200 kr
Jõusaal		400 kr
10X kaart*		
Jõusaal	10x90 min	250 kr
Kergejõustikustaadioni kasutamine	10x90 min	150 kr
* 10 korra kaardi kehtivusaeg on 1,5 kuud		
Grupipääsmed		
Kergejõustikustaadion	90 min	200 kr
Kergejõustikustaadion lastele ja Suure-Jaani linnast sporditegevuse toetust saavatele spordiklubidele ning -koolidele		tasuta
Treeninguteks kasutamine		
Harjutusväljak, 1/3 suurest saalist	60 min	100 kr
Harjutusväljak, 2/3 suurest saalist	60 min	150 kr
Kogu suur saal	60 min	200 kr
Jalgpalliväljaku kasutamine staadionil Suure-Jaani linnast sporditegevuse toetust saavatele spordiklubidele ning -koolidele		tasuta
Üritusteks kasutamine		
Võistluse korraldamine kogu suures saalis	60 min	400 kr
Võistluse korraldamine maadlussaalis	60 min	150 kr
Võistluse korraldamine jõusaalis	60 min	150 kr
Võistluse korraldamine kergejõustikuareenil	60 min	150 kr
Võistluse korraldamine jalgpalliväljakul (staadionil)	120 min	200 kr
Majutus		
Majutus, kuni 60 inimest		kokkuleppel
Toitlustus		kokkuleppel
Sauna kasutus		
Täiskasvanud	45 min	25 kr
Lapsed ja pensionärid (üksikisik)	45 min	15 kr

Hooldajatoetuste määramisest ja maksimisest

Riigi otsusega anti hooldajatoetuste maksimine alates 1 aprillist k.a üle kohalikele omavalitsustele. Sellega kaases kohustus kehtestada volikogu poolt hooldajatoetuse maksimise kord ja hinnata hooldatavate tegelik hooldusvajadus.

Mitme aasta jooksul oli kasvanud puudega isikute ja hooldajate arv, kellele maksti riigi poolt toetust, mistõttu oli jõutud olukorrani, et mõnes väikeses vallas elasidki enamusel puudega isikuid hooldajad. Teisisõnu, olukord oli kaotanud loogilisuse.

Puude omistamisel on terviseprobleemide kõrval oluliste põhjustena märgitud raske ja sügava puudega isikutel toitumatus söömisega, hügieenitoimingutega, riietumisega, liikumisega, suhtlemisega, millest tulenevalt vajatakse puudega isik kõrvalabi ja juhendamist igal ööpäeval ja sügava puudega isik ööpäevaringelt.

Hädavajalik on maksta puudega isikutele toetust, kuna haiguse tõttu on neil täiendavad kulutused ravimitele, hooldusvahenditele, abivahenditele ja transpordile. Samas ei vasta tõele, et kõik puudega isikud vajavad endale hooldajat selle sõna tõelises tähenduses.

Mõistetav on olukord, kus hooldaja on sunnitud muutama kogu oma elukorraldust, ikka selleks, et hoolitseda nelja seina vahele voodisse või ratastooli aheldatud lähedase eest. Sellisel juhul vajatakse tõesti mõistvat suhtumist ja rahalist toetust. Samas on üsna tavaline, kus lähedaste eest kantakse hoolt eestlastele omaste põhimõtete kohaselt - iseenesestmõistetavalt ja tingimusteta.

Suure-Jaani Linnavolikogu

Tuleohutuse meelespea

Õnnetusi ei saa vältida, neid juhtub meie kõigiga!

Õnnetuste juhtumise tõenäosust saab õige käitumisega vähendada!

Õnnetuse tagajärg ei pruugi olla märkimisväärne, kui oskad ennast kaitsta!

Tuleohutuse ABC

1. Ära jäta töötavaid elektriseadmeid järelevalveta;
2. Ära jäta lahtist tuld järelevalveta;
3. Ära jäta tuletikke ega tulemasinat lastele kättesaadavasse kohta;
4. Kui majapidamises on korstnaid, hoolitse, et korstnad oleksid hooldatud;
5. Pea meeles, et kontrolli alt väljunud tuld on raske kustutada;
6. Mõttele enne lõkke süütamist, kas oled teinud kõik, et tuli ei väljuks kontrolli alt;

on kehtestanud hooldajatoetuse taotlemise, määramise ja maksimise korra, millega on võimalik tutvuda linnavalitsuses, linnaraamatukogus või linna koduleheküljel.

Hooldajatoetust makstakse isikule:

- kes ise ja kelle hooldatava elukohana on rahvastikuregistris registreeritud ja kelle tegelik elukoht on Suure-Jaani linn;
- kelle hooldatava hooldusvajadus on välja selgitatud ja kes ei ole hooldatava suhtes perekonnaseaduse alusel ülalpidamiskohustusega isik.

Hooldajatoetust ei maksta:

- kui hooldatav elab peres ja ühel või mitmel pereliikmel on tema suhtes ülalpidamiskohustus vastavalt perekonnaseadusele.

Omavalitsusel on **õigus maksta erandkorras** hooldajatoetust hooldajale, kes on hooldatava suhtes perekonnaseaduse alusel ülalpidamiskohustusega isik (abikaasa, vanem, täisealine laps, lapselaps, vanavanem) juhul, kui:

- hooldatav ei suuda teostada eneseteenindusega seotud igapäevatoiminguid või neis osaleda;
- omavalitsuse kaalutletud otsuse alusel, kui hooldatava toimetulek igapäevatoimingutega on raskelt häiritud.

Hooldajatoetus võib olla määratud täismääras või osalises määras konkreetsete hooldustoimingute läbiviimiseks. Tegelik hooldusvajadus selgitatakse välja sotsiaaltöö erinevaid meetodeid kasutades (hindamisinstrument, rehabilitatsiooniplaan, geriaatrilise hindamise komisjoni otsus jne)

Hooldaja määramise soovi korral pöörduv puudega isik või tema hooldaja kohaliku omavalitsuse sotsiaalnõuniku poole, kus talle selgitatakse

7. Ära kasuta katkiseid elektriseadmeid;

8. Tule kustutamisel ära unusta, et tähtsaim on päästa inimelu ning kindlusta enda taganemistee;

9. Õpeta lastele, kuidas tulekahju korral käituda;

10. Tee kindlaks, millised esmased tulekustutusvahendid on sul olemas ja kuidas neid kasutada;

11. Ärta oma perega läbi, millest võib tekkida tulekahju ja kuidas seda vältida ning kuidas õnnetuse korral tegutseda.

Kuidas ennast kaitsta

1. Varusta oma kodu suitsuanduritega, põhimõttel igale korrusele vähemalt üks andur. Suitsuandur on odavam vahend tulekahju avastamiseks.

2. Osta koju tulekustuti. Tulekahju puhkedes on tähtis kiire ja oskuslik tegutsemine. Eestis kustutatakse umbes

se vajalikud tegevused ja reeglid. Sotsiaalnõunikul on õigus hooldusvajaduse väljaselgitamiseks külastada taotleja kodu, küsitleda hooldust vajava isiku lähedasi, kogukonna liikmeid ja konsulteerida erialaspetsialistidega.

2005. aasta on ülemineku- periood. Kuna hetkel on teada käesolevaks aastaks eraldatud vahendite hulk, siis käsitlevad ka tehtud otsused vaid 2005. aastat. Linnavalitsus vaatab iga esitatud avalduse läbi, kinnitab korraldusega hooldajatoetuse määramise või määramata jätmise ning teavitab avalduse esitajat kirjalikult oma otsusest. Kõikide otsuste tegemisel lähtutakse konkreetsest olukorrast ja probleemide raskusest.

Hooldaja määramise korral makstakse hooldajatoetust raske puude korral 240 krooni ja sügava puude korral 400 krooni. Hooldajatoetus makstakse välja **jooksva kuu eest 21. kuupäeval** pärast linnavalitsuse vastavasisulise korralduse jõustumist.

Hooldajatoetuse maksimine peatatakse, kui hooldaja või hooldatav viibib järjest üle ühe kuu haiglaravil. Hooldajatoetuse saaja on kohustatud hiljemalt 10 päeva jooksul teatama linnavalitsusele kirjalikult asjaoludest, mis toovad kaasa hooldajatoetuse maksimise peatamise.

Minule teadaolevalt on Suure-Jaani Vallavolikogu ja Olustvere Vallavolikogu poolt kehtestatud hooldajatoetuse maksimise korras lähtutud samadest põhimõtetest.

Kõikide tekkinud küsimuste ja probleemidega võib alati pöörduda omavalitsuse sotsiaalnõuniku poole, kellele koos püütakse leida parim viis lahendada puudega isiku mure ja võimalikud hooldusküsimused.

Aave Toomsalu
Suure-Jaani linna
sotsiaalnõunik

kümme väiksemat tulekahju päevas just esmaste tulekustutusvahenditega ning juhtumeid, kus tuletõrje abi ei vajatud meil ei registreerita ning seetõttu puudub väiksemate tulekahjude kohta ka ametlik statistika.

3. Ära kunagi kustuta põlevat rasva veega!

4. Kontrolli pidevalt esmaste tulekustutusvahendite korrasolekut.

5. Pärast kustuti kasutamist pöördu vastavasse firmasse, et kustuti uuesti laadida.

6. Esmased tulekustutusvahendid, mis sobivad kodusesse majapidamisse on järgmised:

pulberkustuti;
süsihappegaaskustuti;
tulekustutusvaip.

Õnnetuse korral helista 112

Heino Johanson
Suure-Jaani tugikomando
pealik

Koorilaul, puhkpillimäng ja Kapid kestavad

Suure-Jaani aprillikuu esimene nädalavahetus oli rikas kultuurisündmuste poolest: laupäeval tähistas oma 115. aastapäeva segakoor „Ilmatar“, pühapäeval andis kontserdi Suure-Jaani Gümnaasiumi Puhkpill. Ühistegevus, koorilaul ja puhkpillimäng on siinkandis alguse saanud juba üle-eelmisel sajandil ja oh imet - kestavad siiani.

FOTOD: Leili Kuusk

Pasun, kuhu tüdrukud viid? Suure-Jaani Gümnaasiumi puhkpillijärelkasv

Kui parematel aegadel on „Ilmataris“ laulnud vähemalt 60 meest-naist, siis hetkel on neid vaid 26. Samas on aga tubli tulemus seegi - pakub ju tänane päev inimestele nii palju muid tegemisi ja meelelahutust ning seda lausa kodunt väljumata. Tündub, et juubelid mõjuvad kollektiividele noorendavalt ja jõudu andvalt. Aga eks see ole nii, et kui on stiimul, mille nimel pingutada, siis on ka tulemused. Saalitäiele kokkutulnutele esitati laule mitmest ajast: Karl August

Hermanilt, Villem Kapilt, Albert Pettinenilt, Maret Mölderilt jt. Läti rahvaviisi „Puhu tuul“ aitasid ette kanda külalised sõpruskoorist Bauskast, Peep Sarapiku „Ta lendab mesipuu poole“ kanti aga lõpetuseks ette juba terve saalitäie rahva osavõtul. Pea pooled kuulajatest olidki lauljad - õnnitlema tulnud kooride esinijad Väन्द्रast, Viijaandist, Võhmast, Olustverest ja kaugemaltki.

Suure-Jaani Gümnaasiumi Puhkpill teeb alati meele rõõmsaks. Iga korraga tundub, et mängulusti ja vabadust on juurde tulnud. Ja muidugi - uusi lugusid. Seekord oli eriline heameel tõdeda, et mängijatel on ka järelkasv olemas. Kuigi mõni tüdruk veel hästi suur pasunat puhumagi ei ulatanud, esitati südilt kolm lugu. Kurb on ainult see, et ükski nooremate klasside poisid pasuna taha eksinud ei olnud. Selles osas on vist küll ajad üsna palju muutunud: õpilastega orkestris kaasa löövad vanemad pilipuhujad on eranditult tugevama poole esinijad.

Pisut nukker oli seegi, et laval ja saalis oli peaaegu ühepalju inimesi. Uskuge, mitte igal pool ei ole teil võimalik sellist vägevast orkestrit kuulata kui Suure-Jaanis. Ning

kui kardate, et ei tea, mida nad seal „tõrtsutavad“, siis repertuaaris olid seekord Tomaso Albinoni hingematvalt kaunis „Adagio“, Andrew Lloyd Webberi popurrii „Operifantoom“, Jerry Nowaki „Sinatra kontsert“, Georg David Weissi Luis Armstrongi poolt kuulsaks lauldud „What A Wonderful World“ ja mitmed teisedki kaunid palad. Tulge kuulama ja te tõdete, et ilus muusika sünnib ka meie endi keskel, meie oma laste esituses, mitte ainult maailmametropolides ja televiisori-ekraanil.

Kappide kestmisest andis teadust 10. aprillil Heliloojate Kappide Majamuuseumis toimunud Villem Kapi pojatütre Lilian Kapi klaveriõpilaste kevadkontsert. Tublid olid nii need, kes alles kolm kuud harjutanud, kui need, kellel juba mõned aastad klaveriõpinguid selja taga. Rõõmu teeb seegi, et Tallinnas tundub klaverimäng ka poiste seas üsna popp olevat - kuue teiskümnest esinejast kuus olid poisid. Laste esituses kõlas ka kolm Villem Kapi pala.

Aprillikuu viimase päeva õhtul kostusid aga lauluhääled Olustverest - oli „Lehola“ koori 105. sünnipäeva kontsert. Õnnitlema

tulnud naabritel oli, mille üle kadedust tunda - „Lehola“ võib uhkeldada juba nelja dirigendiga! 43 aastat koori ees seisnud Aita Tammperele ja 17 aastase staaziga Maret Mölderile ning Agnes Kurele on sellest aastast lisandunud Kalev Saarva. „Must ronk“ andiski juba tunnustust lisandunud uuest ja huvitavast ning pani koori uusi ülesastumisi ootama.

Jõudu kõigile, kelles on sädet ja tahtmist oma igapäevaelu laulu ja muusikaga kaunimaks muuta.

Leili Kuusk

Lilian Kapi klaveriõpilased Kappide majamuuseumis. Poistel jätkus mängulusti ka pärast kontserti

Laululind 2005

Siis, kui suured higistasid koolimajas kirjanikuks olemist, laulsid väikesed kultuurimajas endale rõõmuks, vanematele pabinaks ja züriile hindamiseks. Laulsid 3-7-aastased mudilased, sest valiti Suure-Jaani kihelkonnas Laululind 2005. Lauljaid oli 19 ja kaasaalajaid 65, nii et täitsa suur seltskond, kelle ette väikesed solistid pidid astuma. Hindajateks olid kutsutud Riina Mankin, Tiina Tuuling ja Uno Jürisson.

Zürii paigas, avasõnad öeldud ja hääleharjutused õpetaja Maret Kivimäe juhatusel tehtud, astusid kõigepealt ette 3-aastased Alari Adamson, Leelo Kukk ja Teele Siim. Siin hinnati

parimaks Teele Siim, kes laulis Kullilki laulu „Hiire auto“ Julge ja igati tubli esinemine.

4-aastastest olid tules Andrea Laos, Anna-Krete Kangur, Anna-Liisa Land ja Reiko Männik. Siin tunnustati võidukaks Anna-Krete Kangur Smirnova lauluga „Päikesele“.

5-aastaseid lauljaid oli kõige rohkem - nimelt kuus. Madis Maisalu, Anna-Liisa Säask, Kaja Rusi, Kerli Pelt, Regina Vendla ja Rain Kõstner. Parim oli Kaja Rusi Rahumetsa lauluga „Kevadkuul“.

6-aastased olid juba väga vaprad ja oma oskustes kindlad. Siin nad on: Kätlin Uus, Keit Uusen ja Maali Kukk. Selles grupis laulis ennast võidule Keit Uusen.

Kõige vanemaid - 7-aastaseid - oli kolm: Anna-Kaisa Adamson, Merris Kivisoo ja Laura Adamson. Parim esitus ja grupi võitja - Anna-Kaisa Adamson.

Kes oli siis aga see kõige-kõige? **Laululind 2005** on 6-aastane **Maali Kukk** Olustverest. Juhendab Agnes Kurg.

Eriauhinna tubli esinemise eest - Andra Laos ning eneseületamise ja julguse eest - Anna-Liisa Säask. Publik valis oma lemmikuks Kätlin Uus'i.

Juhendajad: Age Einulo (Suure-Jaani lasteaed „Sipsik“), Valve Seingbu sch (Kõidama lasteaed „Traksik“), Ailla Hekki (Olustvere lasteaed „Piilu“), Agnes Kurg (Olustvere).

Kõigile osavõtjatele tänukiri ja kingituseks näpunukk. Üldvõitjale taldrik graveeringuga „Laululind 2005“

Nii see tore päev õhtusse

saigi. Kõigile lastele usinat harjutamist ja vanematele pikka meelt soovides shürii poolt

Uno Jürisson

Agnes Kurg ja Laululind 2005 Maali Kukk

FOTO: Janika Siim

105 aastat koorilaulu Olustveres

30. aprillil tähistas Olustvere segakoor „Lehola“ on 105. sünnipäeva. Sellel puhul toimus kontsert Olustvere lossis.

Koor alustas tegutsemist 1900. aastal Reegoldi kooli juhataja Aleksander Pajuri käe all. Koos käidi tollal Reegoldi koolimajas. 1920ndatest aastatest alates hakati koos käima Olustvere „Edu“ seltsimajas. Samas jätkati tööd ka peale sõda, kuid siis kandis maja Olustvere kultuurimaja nime.

1959.-1962. aastani juhatas koori Jaan Joandi, kes käis siia Suure-Jaanist. 1980ndatest aastatest alates on harjutuspaigad asunud Olustvere mõisas ja praegu on selleks Olustvere Põhikooli muusikaklass.

Olustvere Vallavalitsus on meie tegevust igati soodustanud. On ju koor olnud tihti ka meie koduvalla esindaja - küll Rootsis, Soomes, Norras, Saksamaal, Lätis ning muidugi mitmetes paikades Eestis. Oma reisidelt ja kohtumistelt on saadud palju sõpru. Sõpruskoorideks on peale Suure-Jaani „Ilmatari“ ja Võhma „Leelo“ veel ingeri-

soome seltsi koor „Sävel“, Atsalama segakoor Virumaalt ja Rapla „Cantus“.

Olulised on meie piirkonna kolme koori („Ilmatar“, „Leelo“ ja „Lehola“) ühised laululaagrid, kus õpitakse ja lihvitakse eelseisvate suuremate ürituste (üldlaulupidu, Sakala mängud või maakonna laulu- ja tantsupäev) kava.

Aja jooksul on välja kujunenud ka traditsioonilised igaaastased üritused: jõulukontsert ja kevadkontsert Olustvere lossis, pargipidu vahetult peale jaanipäeva, esinemised advendi ajal Suure-Jaani ja teistes kirikutes, Mart Saare sünniaas-

tapäevale pühendatud laulupäev Hüpasaares septembrikuu alguses, maakonna kooride märtsikuine laulupäev, Sakala mängud mai-kuus. Hulk aastaid on osaletud ingeri-soome laulu pidudel, mis toimuvad igal aastal Eesti erinevates paikades.

Käesoleval hetkel on kooris lauljaid 29. Kooriga töötavad Aita Tammper (alates 1962. aastast), Maret Mölder (1988. aastast), Agnes Kurg (1989. aastast) ning käesoleval hooajal teeb koorijuhitööd ka Kalev Saarva. Kontsertmeistrina on meiega tihti liitunud ud Guld ahon Jusufi Viljandist. Koori staa-

ikaimad lauljad on Kaarin Hiemäe, Ilvi Herronen, Elviira Grosberg ning Kaarel Omel.

Repertuaar on kooril mitmekülgne. Laulame klassikalist ja uumat kooriloomingut. Viimaste aastate jooksul lauljatele enam meeldinud laulud eks on P. Sarapiku „Ta lendab mesipuu poole“, O. Ficheri „Kui ma oleksin kelluke“, U. Sisaski „Sanctus“, spirituaal „When the stars begin to fall“ ja A. Kunileidi „Mu isamaa on minu arm“.

Maret Mölder
Lehola koorijuht

“Ilmatar” 115

Algus eelmises „Leoles“

1938. aastal tabas Suure-Jaani muusikaelu suur kaotus. Suri suur muusika ja kultuurielu edendaja Hans Kapp. Hans Kapp'i panus Suure-Jaanile on hindamatu. Tegutseda 45 aastat kollektiivide juhina, see nõuab suurt ja tugevat isiksust, kes Hans Kapp ka kahtlemata oli. Järgmiseks koorijuhiks saab Hansu poeg Villem Kapp. Ma ei taha öelda dirigent, sest dirigent on see, kes juhatab esitatavat laulu või pillilugu. Juht aga juhik kogu kollektiivi ja selle elu. See on küll allkirjutatu isiklik arvamus ja mõnele tundub ehk dirigent väarikam, aga seekord siis olgu niimoodi.

“Ilmatari” 50. aasta juubelpidustustel juhatab ühendkoore Villem Kapp. Orelil saatsid Artur Kapp ja Hugo Leppnurm.

Oli aasta 1943. Kõiki sõjakoledusi ja okupatsioone trotsides korraldati 20. juunil siiski kihelkondlik laulupäev. Lauldi nende mälestuseks, kes sõjaväljal või kangel külmal maal. Pasunakoori juhataks Julius Vaks. 1944 läks Villem Kapp tööle Tallinnasse ja koori tegevusse tekkis paus. Alles 1948. aastal organiseeris professor Julius Vaks uuesti segakoori ja 26. juunil 1949 toimus Suure-Jaanis XI piirkondlik laulu-päev Mihkel Lüdigi osavõtul. 1950. aastal oli segakoor jälle 60 liikmeline ja 18. juunil peeti Suure-Jaani XIII laulupidu. Seekord juba rajooni oma. Suure-Jaanist oli saanud vahepeal rajoonilinn. Sellega elavnes kõvasti kultuurielu, sest rajooniasutustesse tuli kõvasti rahvast juurde ja Suure-Jaani elanik-

kond saavutas oma kõrgeima taseme. Lauluväljakule ehitati uus laululava

1952. aasta jaanuaris läksid manalatele kaks Suure-Jaani professorit. “Ilmatari” auliige Artur Kapp ja koorijuht Julius Vaks. “Ilmatar” jäi jälle dirigendita. 54. aastal kutsus Ants Ruut kokku väikese segakoori ja see tegutses 1958. aastani. Küllap see segakoor oli siis väike sellepärast, et ei jätkunud enam lauljaid. Lõhavere Põllumajanduskoolis tegutses 50 liikmeline naiskoor ja kultuurimajas meeskoor, no kus sa hing siis neid lauljaid ikka nii palju võtad siin väikeses Suure-Jaanis. Pasunakoori veel peale selle. Aga 27. juunil 1954 peeti XIV laulupidu kõigi kooridega ära.

Aga nüüd tuli metsamajandisse tööle Ain Erik ja hakkas aktiivselt segakoori organiseerima. Dirigendikepp usaldati Ain Eriku abikaasa ja keskkooli muusikaõpetaja Mare Eriku kätte. Üldse hakkas nüüdsest sedasi olema, et kes aga muusikaõpetajaks Suure-Jaani tuli, see “Ilmatari” dirigendiks ja koorijuhiks ka pidi hakkama. Koor sai 70 liikmeline ja töö läks lahti. Innuustas ka see, et kooril lubati hakata kandma jälle endist nime “Ilmatar”. Vahepeal oli see ära keelatud. Oli saabunud aasta 1962 ja 8. juulil peeti XVII piirkondlik laulupidu koos “Ilmatari” 75. aasta juubeliga. Sügisel oli kontsert Mart Saare 80. juubeli puhul, millest võttis ka juubilar isiklikult osa. Juhtus aga nii, et järgmisel aastal Mart Saar suri. 1963. aastal tähistati “Ilmatari” audirigendi Villem Kapi 50. juubelit ja järgmisel aastal suri ka tema. Siis arutati tõsimeeli, et ei julgegi enam kellegi juubelit tähistada, läheb viimaks ka manalasse. 63. aasta lõpus loobus Mare Erik koorijuh

ametist ja koori jäi juhutama üksipäini Jaan Joandi. Kuna Jaan juhatab ka enam-vähem kõiki teisi kollektiive, siis hakkas see natuke üle jõu käima ja 1966. aastal valiti koori abidirigendiks (töömeheks) Eha Teemus, kes täitis neid ülesandeid 1970. aastani. Kui Jaan Joandi loobus kooritööst, siis tekkis väike paus, kuni kolmeks aastaks tuli keskkooli lauluõpetajaks Kristi Peterson. “Ilmatar” võttis osa üleestilise kooride raadiofestivalist. Selleks käidi proovidel kirikus, sest Suure-Jaanis on ainuke kontserdikoht, kus võimalik kvaliteetselt lindistada, just kirik.

Sügisest 75 seisis koori ees Ülle Ernits ja 1976. aastast Albert Pettinen. 1977. aasta 9. juulil toimus Lembitu linnael XIX piirkondlik laulupäev ja “Ilmatari” 90. aastapäev. 1979. aasta 20. jaanuaril tähistasid Suure-Jaani “Ilmatari” ja Olustvere “Lehola” ühise kontserdiga Gustav Ernesaksa 70. juubelit. Õnneks ei juhtunud juubilariga midagi hullu. 1. detsembril andis Tallinnas ühise kontserdi võõrustaja “Tungal,” “Ilmatari” ja “Kajakas” Saaremaalt. Esines ka “Ilmatari” meesansambel. 1980. aasta laulupäev oli “Ilmatari” lauljaid 45.

1982. aastal oli juubel - 120 aastat koorilaulu Suure-Jaanis. Sellel puhul esinesid koos “Ilmatar” ja keskkooli segakoor ning kultuurimaja ja keskkooli pasunakoori. Suur kontsert, palju lauljaid ja palju pillimehi ja kõik omad - Suure-Jaanist. 27. juulil laulis “Ilmatar” Viljandis erisegakoore laulupäeval. 1983. aastal pühendati koori ja puhkpilliorkestri ühiskontsert Joosep Kapi 150. sünnipäevale. Nüüd hakkas põhiline koostulmine ja kontsertide and-

mine koos “Leholaga” ja see kestab tänapäevani välja. 1986. aastal sai Suure-Jaani pasunakoore 115. aastaseks ja sellel puhul korraldati Suure-Jaanis Viljandi rajooni puhkpillimuusika päev. Et asi väga üksluiseks ei läheks, laulsid vahelduseks ka piirkonna segakoorid ja neid oli meil kolm: “Ilmatar”, “Lehola” ja “Leelo” Võhmast. Vaadake, viimasel ajal ongi rohkem nagu sedamoodi, et kui “Ilmatar” laulab, siis pasunamed plaksutavad ja kui pasunad mängivad, siis “Ilmatar” plaksutab. Kõik on saanud oma publiku ja kõik on saanud oma aplausi. 6. detsembril oli Tallinnas juba kolmas “Tungal”, “Kajaka” ja “Ilmatari” sõpruskontsert. 1987. aastal oli “Ilmatari” 100. juubel ja sellel puhul korraldati Viljandi rajooni laulupäev Suure-Jaanis. Kohal oli palju koore ja puhkpilliorkestreid ning rongkäik oli hästi pikk. Rahval nalja kui palju ja pidu vägev, sest rajooni rahad taga. 1988. aastal sai koori abidirigendiks Riina Vürmer. Esinemisi oli aasta jooksul 10-12 ja kuna need langesid peamiselt suvekuudele, siis oli suviti sebi mist päris palju. 17.-28. augustini toimus “Ilmatari” esimene välisreis Soome Ulvillasse. Harjutati palju ja sellel oli ka korralik tagajärg. “Ilmatari” esinemised said väga kiitvaid hinnanguid igal pool. Helsingist Tallinna tagasi sõideti koos ER segakooriga ja need olid imestanud, et mis koor see küll on. Mingi taidluskoor ja nii hirmsasti kiidetakse ja nendest ei kippu ega kõppu. See oli see aeg, kui sai juba välismaale sõita ja kui siis peale seda reisi sügisel uusi lauljaid hakati juurde võtma, ei mahtunud tahtjad enam prooviruumi ära.

1991. aastal seisis koori ees ja eest Riina Mankin

(Vürmer). Lauljaid oli ikka palju, sest kõik tahtsid Rootsi sõita. Vahepeal käidi veel teistki tretti Ulvilas ära ja 1992. aasta 21.-26. aprillil Rootsi kuningriigi Gagnefi kommunis. Ega Eestimaadki ära unustatud. Laulupidu siin, laulupidu Kabalas, kontsertreis Vastseliinas. Ja nii need aastad läevad. Talvekontsert koolimajas, suvine laulupidu siin, seal ja Kabalas, jõulukontsert kirikus. Need on meil “Leholaga” vaheldumisi. Üks aasta “Ilmatar” ja teine aasta “Lehola”. 1995. aastal külastas meie koori Verdali segakoor “Ormelen” Norra kuningriigist ja muidugi esitasid meile ka vastukutse, mille meie ka rõõmsasti ära kasutasime. Vahepeal tuli kellelegi meelde, et ei saa me läbi Lätita ja ... käisimegi külas B a u s k a s e g a k o o r i l “Grenstale”. Aga kuna ükski heategu ei jää karistusest, siis tuli neid jälle Suure-Jaanis tagasi võõrustada. Seda peaks iga suure-jaanilane mäletama. Vähemalt kalamed mäletavad küll, kuidas hommikul kella viie ajal koor laulis alles järve ääres. 3. augustil 2003 aga süngitati Suure-Jaani kalmistu mulda “Ilmatari” dirigent ja helilooja Albert Pettinen.

Need viimased sündmused on juba kõigile enam-vähem teada, võib-olla isegi osaletud. Nüüd aga saab “Ilmatar” 115 aastat vanaks. Ühtegi asutajaliiget meie seas enam ei ole ja sellepärast pidigi seda “Ilmatari” elulugu vanadest ja kollastest ürikutest välja tuhnima. Ega see veel sellepärast kollane kirjandus ei ole. Laulurahvast kipub väheke jääma ja see on igas kooris nii. Aga pole viga. Alati on olnud paremaid ja kehvemaid aegu. Küll tuleb pidu ka meie tänavasse jälle tagasi.

Uno Jürisson

Kunagine koorijuht Ain Erik “Ilmatari” õnnitlemas

Meeldiv pidu koorilaulu- sõprade seltsis

“Ilmatari” aastapäevakontsert meelitas Suure-Jaani vanasse kultuurimaja rohkearvulise publiku. Kuulata sai traditsioonilisi koorilaulu tuntud heliloojate sulust. Kaunilt kõlas A. Pettineni “Laul kodulinnast”. Suure aastapäeva puhul oli õnnitlejate rivi pikk. Vaimukaid mä-

lestuskilde tõi aegade hõlmast kaasa endine šarmantne koorivanem. Jälgida sai tänase vanema sõnamängu ja trompetisoolot koos musta kunsti trikkidega. Peale kontserti kõlistati šampanjaklaase ja kõigil oli võimalus jalga keerutada. Palju tänu kõigile sõpradele “Ilmatari” ja et laulurahvas ei väsiks, selleks ikka jõudu, jaksu, vastupidavust.

Agnes Kurg
“Lehola” koorist

Märksõnu noorsoo- ja sporditööst

5. märtsil toimusid Sürgaveres esmakordselt piirkonna meistrivõitlused **mälumängus**. Hugo Hommik koostas 70 küsimust spordivallast, millele tuli vastata kaheliikmelistel võistkondadel. Mälumängu võitsid Hillar Pesti ja Andres Ibrus, teise koha saavutas üks võistelnud Antti Evert ning 3. koht kuulus Eha ja Maarja Lillsaarele.

5. märtsil peeti Sürgavere spordihoones teistkordselt **suur spordipidu**, kus kõiki piirkonna parimaid sportlasi ja treenereid autasustasid Suure-Jaani linna ja valla ning Olustvere valla omavalitsusjuhid. Et sport on meie kandis au sees, oli parimate nimekirja väga pikk ning auhinnalaua hulgaliselt kariakid, meeneid ja tänuplaat. Koolide parimatele sportlas-

tele lisaks valiti seekord ka piirkonna parimad noorsportlased populaarseimatel aladel. Info kõigi tiitli pälvimise ning premeeritute kohta on Sürgavere spordihoones veebilehel aadressiga: <http://www.s-jaani.ee/syrgavere/>

11. märtsil toimus Suure-Jaani kultuurimajas esmakordselt suur ühine pidu ka piirkonna koolide algklassilastele. **Minitrallil** lustiti Väikese Nõia seltsis, mängiti, tantsiti, lauldi karaoket ja nau diti valgus teatri ning tantsulaste esinemisi. Peo lõppedes oldi küll väga väsinud, aga nii vaimustuses, et uut minitralli oodatakse pikisilmi.

13. märtsil võistlesid Lehola Lembitu mängude esimese alana **jäärajasõidus** Suure-Jaani järvel. Kõik omavalitsused olid väarikalt esindatud ja võitja selgus alles viimases sõidus, neljarattaveoliste võistlusklassis.

Võitjaau pälvis Vastemõisa vald, teise koha võitles välja Suure-Jaani valla ja kolmanda Suure-Jaani linna esindus; korraldajad Olustvere vallast jäid võõrustajatena neljandale kohale.*

16. märtsil toimus teine võistlusala Lehola Lembitu mängude arvestuses. **Poiste korpall** võitis esikoha Suure-Jaani valda esindav Sürgavere Põhikooli võistkond, teine koht läks Olustvere vallale, keda esindasid Olustvere Põhikooli poisid ja 3. koha sai Suure-Jaani linna esindajad. Võitjaau pälvis Suure-Jaani linna esindajad. Võitjaau pälvis Suure-Jaani linna esindajad.

18. märtsil avati Suure-Jaani Gümnaasiumi **juurdeehitus**, mis piirkonna spordija noorsootöökas kahtlemata uusi suurepäraseid võimalusi lisab.

19. märtsil peeti Suure-Jaani vastavatud võimlas Suure-Jaani piirkonna **4. GP lauatennis**.

Järg leheküljel 6

Algus leheküljel 1

Liivo on tuletatud vanasaksa nimest Liebhard - 'armukindel'.

Vootele on vanaeesti nimi, mis tähendab kas 'võitleja, tapleja' või 'võttelik, agar'. Rünno on tuletatud sõnast 'ründama' või 'ründay'.

Oie ja Õilme võivad kõik tuletatud olla sõnast 'õis', Oile võib tuleneda ka sõnast 'õilis'.

Edith ja Eedit on tuletatud vaninglise nimest Eadgyth ('rikkalik kaasavara' või 'õnnelik taplus').

Sofia, Viia ja Viuu on tuletatud kreeka nimest Sophía ('tarkus').

Ester, Esta, Este on tuletatud heebrea nimest Esther ('täht', 'eha- ja koidutäht', 'hea saatus').

Taimo on tuletatud sõnast 'taim', Taido sõnast 'taidur' (kunstnik), Taivo aga sõnast 'taevas'.

Nimed Erik, Erich, Eeri, Eero, Ergo, Ergi, Erko ja Erki on kõik pärit kas muinasskandinaaviast ('aulik'), anglosaxsidelt ('jõukas, tubli') või keltidelt ('alati kuninga').

Emilie, Emma, Miili, Milja on seotud rooma sugukonnanimega Aemilius ('virk, usin').

Lilja, Lilian, Lilli ja Lilja on seotud ladina nimega, mis tähendab 'lilja'. Arvatavasti on sõna algselt pärit keldi sõnast li-li ('valgevalge').

Konstantin on tuletised ladina nimest Constantinus ('kindel, konstantne').

Olivier võib tähendada 'õlipuu-aednik, õlipuukasvataja' (nimest Olearius), aga ka 'õlipuoks' (nimest Olivier). Leivo on eesti päritoluga nimi.

Lydia, Liidia, Liidi, Lii ja Ly võivad kõik tuletatud olla kreeka nimest, mis tähendab 'liüdiolanna'. Ly võib aga tuleneda ka Elisabesthist (minu Jumal on 7, 'Jumal on töötanud'), Liliast või Lygiast ('pajuoks', 'pajuoksa sarnane'), Lii lisaks neile ka Liviast ('sinakasmust' või 'õlipuoks').

Alar, Alari, Allar on pärit kas muinasgermaani (Alarich - 'kõigi valitseja, kõikvõimas') või vanasaksa keelest (Aldarich - 'suuremeelne valitseja').

Urban ja Urvo tähendavad ladina keeli 'linlane'.

Vilma, Valme, Vella, Velli, Miina ja Minna on kõik tuletatud nimest Wilhelma, mis vanasaksa keeli tähendab 'tahtekindel kiivrikandja'.

Kalvi on lühend nimest Kalvin (ladina Calvinus - 'kiilas') või Kalevi teisend. Klaudia on pärit ladina keelest ja tähendab kas 'lonkur' või 'varjan, lukustan'.

Roomet, Roome ja Roomo võivad pärineda vanasaksa nimest Fromhold ('vagane, kena'). Roman pärineb ladina keelest ja tähendab 'roomlane'. Laido ja Leidur on eesti nime Leida ('leitu, leidlaps') vennasnimed, Laido võib tuleneda ka eesti sõnast 'laid', Leidur sõnast 'leidur'. Luulik on samuti eesti nimi, tuletatud sõnast 'luuletaja'.

Argo võib olla lühend kreeka mütoloogilise laeva Argos nimest, Arturi (keldi 'suur karu') tuletis või Argebi (kreeka Archippos - 'hobuste hoidja') lühend. Arro on eesti 'aru' vanas kirjaviisis.

Helga, Helge, Helgi, Helje, Helju, Elga, Olga ja Õlli võivad pärineda muinasgermaani ('terve, vigastamatu') või muinasskandinaavia keelest ('püha, tabu'). Helgi võib tuleneda ka eesti sõnast 'helge', 'helk').

Ilusat maikuud kõigile!

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee

Märksõnu noorsoo- ja sporditööst

Algus leheküljel 4

Tasavägistes mängudes suutsid seekord noored oma paremuse maksma panna. *

20. märtsil toimus piirkonna **suusapäev** Kildul. Imekaunil pööripäeval oli suuskadel hulgaliselt võistlejaid. Arvestust peeti 18 erinevas võistlusklassis, lastest veteranide III vanuseklassini välja. *

20. märtsil peeti Sürgavere spordihoones Suure-Jaani valla **külade võrkpallivõistlus**. Tõeliselt ägedatest pallilahingutest tuli seekord võitjana välja Paala esindus, teise koha saavutas Sürgavere, 3. koha Päraküla ja 4. koha Kootsi meeskond. Võrkpall on tänu külade turniirile väga populaarseks muutunud ja see teeb kahtlemata rõõmu.

21.-27. märtsini paku-

sid meie piirkonna avatud noortekeskused erinevaid võimalusi sisukaks **vaheaja veetmiseks**. Koolide poolt korraldati samuti mitmeid erinevaid üritusi, treeninguid ja väljasõitegi, tegutses jalgpallikool. Kurb on tunnistada, et mitmetest üritustest oli osavõtt väga väike. Ei ole õige viriseda, et midagi ei tehta. On palju aktiivseid lapsi, kes jõuavad kõikjale ja löövad aktiivselt kaasa, aga paraku on küllalt neidki, kes oskavad kritiseerida, aga ise osalema ei tule. Võimalusi on piisavalt, tuleb osata neid ka kasutada! Aitäh kõigile õpetajatele, treeneritele ja juhendajatele, kes laste koolivaheaja toredaks muutsid!

26. märtsil peeti Sürgavere spordihoones **Viljandi maakonna valdade võrkpallivõistluste finaalmängud**. Terve märtsikuu Sürgavere ja Kildu võimlates väldanud turniiril osales 12 meeskonda ja 10 naiskonda.

Naiste arvestuses sai esmakordselt võitjaks Karika koju viia Tarvastu valla naiskond, teise koha sai Pärsti ning 3. koha Vastemõisa võistkond. Suure-Jaani valla naiskond finaaltorniirile ei jõudnud. Meeskondade finaalpäev oli nii pingeline, et esikohavõitjat ei selgitanud ka geimide paremus, vaid tuli üle lugeda kõik punktid. Nii saavutas esikoha kuldse duubli teinud Tarvastu meeskond, teiseks tuli Pärsti vald ning kolmanda kohaga pidi leppima Suure-Jaani valla II võistkond. Meeskonnas mängisid Mati Miilen, Arne Miilen, Kaspar Ots, Ain Arula, Ott Aavasalu, Vello Tilk, Heiki Adamson, Arvi Hindriks ja Romet Puu. Suure-Jaani valla I võistkond saavutas 5. koha, Olustvere meeskond lõpetas turniiri 9. kohaga. Finaalide päev pakkus tõelisi põnevusetendusi, üliemotsionaalsed mängud olid suurepäraseks vaatamänguks

publikulegi. Suur tänu kõigile omavalitsusi esindanud sportlastele!

26. märtsil korraldas SK Vanad Olümpiaalad Hugo Hommiku eestvedamisel Ilmatari kohvikus **29. Lehola Lembitu Ratsu maleturniiri**. Võitis Aivo Hommik, 2. koha saavutas Hugo Hommik ja 3. koha Tarmo Sukk.

27. märtsil toimus Lahmuse võimlas **18. Vanade Olümpiaalade võrkpallivõistlus**. Võitjaks osutus Lemeksi võistkond, koosseisus Ott Aavasalu, Endel Subi, Raivo Roosi, Aadu Hommik ja Allar Uuetoa. Võistluse viis läbi Hugo Hommik.

Kaunist, sportlikku ja nooruslikku kevadet kõigile!

* - *tulemused Sürgavere spordihoones kodulehel*
<http://www.s-jaani.ee/syrgavere/>

Mati Adamson

Lehola 105

Olustvere loss täitus 30. aprillil kaunite helidega - segakoor Lehola tähistas 105. sünnipäeva. Sõpru ja austajaid oli tulnud rohkesti.

Ja siis nad sammusid aplausi saatel, sopranid ees. Kohe kõlas ka mitmehääline „Le, le, le, Lehola“. See on Maret Mölderi koori „motoks“ loodud viis. Järgnes dirigentide tutvustamine. Neid on Lehola kooril neli. Kõige staa ikam on Aita Tammpere, kes 43 aastat koori juhatanud. Siis Maret Mölder, kes on ka laulude looja ja Agnes Kurg. Esmakordselt nägime koori ees Kalev Saarvat.

Esimeseks A. Kunileidi „Mu isamaa on minu arm“ Aita Tammpere juhatusel.

Lionsi tuluõhtu

Juba traditsiooniks kujunenud LC Suure-Jaani tuluõhtu toimus 16. aprillil Kõidama saalis. Õhtujuhiks oli seekord valitud näitleja Andres Dvinjaninov, plaadimusi tehti eesti rahva hulgas juba legendaarseks saanud Onu Bella. Meeleolukat õhtut aitasid sisusta-

Väga südamlilik ja tundeline. Siis U. Naisoo „Mu kodu“, mille koorile seadnud Maret Mölder. Järgnes Maret loodud „Laulu mõtsas“, mida ta ise ka juhatas. Väga rõõmsalt kõlas V. Kapi „Sina kena tammekene“. Kõiki neid laule kuulaks aina veel ja veel. Peo käiku juhatas Tiina Tuuling. Laulude vaheajal kostis rõdult lapse laulu ja rõõmsalt üllatas saksofonimuusika. Järgnesid rahvalaulude esitused. Setu laulu solist oli Kersti Kulla. Järgnesid inkeri laulud, läti rahvalaul ja mis üllatus - koorijuhite kvartett laulis rootsi karjaste laulu! Seejärel vene rahvalaul „Kalinka“, millele kuulajad väga kaasa elasid. Solistik Tõnu Kukk. Väga huvitav esitus Valkoneni laulust „Valge lind“. Dirigent Agnes Kurg. Järgnes

Rein Rannapi „Must ronk“ ja „noor dirigent“ Kalev Saarva. Hiljem selgus, et see oli ka tema seade. Kontserdi lõpetas „Viva la muusika“, mis läks publiku nõudmisel kordamisele.

Edasi järgnes kingituste ja lilled jagamine dirigentidele ja kauaaegsetele lauljatele. Aita pidas mees ka endisi koorivanemaid Eduard Veersalu ja Karin Abelit. Praegu on koorivanemaks Elviira Grosberg. Loeti ette postiga tulnud õnnitlused: Viljandimaa Omavalitsuste Liidu kultuuri- ja noosoonõunikult Ele Saarelt, endiselt kauaaegselt tenorilt Kaljula Koppelilt, Johannes Jürissonilt ja Ena Põdralt.

Koori õnnitles vallavanem Are Aua, kes ütles, et tegemist on meie kultuuri lipulaevaga, kel suur tulevik,

sest koor on noor ja elujõuline. Dirigendid said tänukirjad. Õnnitlejatena järgnesid „Ilmatar“, „Säveli“, „väikesed nõiad“, „Cantus“, Anu Mikkori Olustvere tantsumained, Võhma „Leelo“, Paistu „Heli“ ja Viljandi „Koit“. Olustvere Maanaiste Selts soovis kuulata laulu „Vanamees kündis metsa ääres“. Seda nad ka said. Ansambel „Metsalilled“ tervitas koori lauluga ja Virve Osila sõnadega:

Siis, kui te laulate, mu hingetoas peab kurbus leidma endal kohta muud. Rõõm minu juurde tulekuks saab loa, sest teda kutsuvad te laulusuud.

Elina Sillamäe
endine laulja

le Olustvere Põhikooli muusikaklassi ning Suure-Jaani line-tantsu rühma vahel varustuse ostmiseks.

Õhtu lõpetas üllatusauhinna ja Onu Uno ristsõnaline hinna loosimine, mille järel keerutati veel tunnike jalga Onu Bella suurepärase muusikavaliku ning sõnaseadmiskunsti saatel.

Tuluõhtu kordamine ku eest tänane kõiki sponsooreid, eelkõige Sakala saeveskit, kes lubas meil tasuta kasutada saali ning loomulikult kõiki neid, kes seda üritust ette valmistasid ja sellel osalesid.

Uno Viigand
LC Suure-Jaani
pressisekretär

FOTO: Kaarel Omeel

Viljandi Linnagaleriis on 22. aprillist kuni 14 maini avatud Olustvere raudteejaama mehe Tõnu Kuke kuksiimide (kuksiim on puändikas sõna- ja kujundimänguga märk, mis kannab endas omapärast huumorit, vihjeid ja allegooriat ning mille nimetus on tuletatud kunstniku nimest "Kukk" ja terminist "maksim" (põhimõte, elutarkus, käitumisreegel)) näitus.

Autor demonstreerib avamisel, kuidas ta vanadest märkidest ja sümbolitest uusi loob.

“Sipsiku” lapsed saavad loodusega sõbraks

Selle aasta märtsist detsembrini kestab Suure-Jaani lasteaias “Sipsik” keskkonna teadlikkuse tõstmise projekt “Laps ja loodus saavad sõbraks”. Projekti toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus. Projekti raames muretsetakse lasteaiale keskkonnateemalisi õppematerjale ja -vahendeid, toimuvad õppereisid tallu, metsa, piimandusmuuseumisse ja toetatakse ka lasteaiatraditsiooniks saanud kevadist Tallinna loomaia külastust. Täna on kaks etappi - õppevahendite muretsemine ja talureis - juba toimunud.

20. aprillil külastas lasteaiapere Arjadi-Jüri talu. Alustuseks tutvustas talu-

peremees Aivar Kundla lastele erinevaid teravilju, mida ta oma maadel kasvatab, rapsist tehtud loomasööta ja silo. Koos tehti külastada lehmalautu, et oleks ikka kindel teadmine kust piim tuleb. Nii mõnigi laps sai lehma ja vasikat esimest korda näha. Kindlasti jäid lastele meelde talu suured traktorid ja põllutöömasinad, sest kõik soovijad said peremehe loal ise traktorirooli taha ronida ja sügavas rattakoopas peidus olla. Järgmisel lasteaiapäeval hommikuringis meenutasid vanema rühma lapsed talus käimist. Mis siis neile meelde jäi:

Rain - lehmakook, mis tehakse rapsist, mis on üks vili;
Janar - lehmad, sellepärast, et nad tegid kõva häält - muuu;
Marten - lehmad ja lehmamasinad, millega lüpsitakse;

Jane - lehmavasikad, sest nad olid nii nunnud;
Marti - traktorid, sest ühe kummi sees sai käia - kumm oli seest kollane ja väljast must;

Gustav-Erik - uus roheline traktor - seda vist oli juba kasutatud, seal sai sees käia;

Lydia - nisu, obra (oder), lehmakook, kaer.

Kindlasti avardas kõigi talu külastanud inimeste maailmapilt ja tuli tarkust juurde.

Suur tänu meid lahkelt vastuvõtnud pererahvale ja soovime neile palju jõudu, sest nägime oma silmaga, et see talutöö on ikka üks raske töö!

**Janika Siim
Projektijuht**

FOTO: Janika Siim

Tule Sürgavere päevale!

Laupäeval, 4. juunil kutsume kõiki endiseid ja praeguseid sürgaverelasi ja ümberkaudsete külade rahvast järjekordest - 9ndale Sürgavere päevale. Päeva alustavad kell 12 lasteaiatraditsioonilised oma selle aasta tegevuse lõpu-

peoga lasteaiatraditsioonilises saalis. Järgnevalt on kavas kooliõpilaste esinemised, spordivõistlused, käsitööde näitused, täiskasvanute isetegevus, muuseumitund jne. Kõik pakuvad kooli sööklas maitsvat suppi. Öhtul on oksjon. Päeva lõpetame ühises tantsuringis ansambel „Boomer“ saatel.

Täna vane Sürgavere päev on plaanitud võimaliselt väljakule, sest koolimajas käib juba 1. ja 2. korruse remont.

Sürgavere on Suure-Jaani valla suurim küla. Oma külapäeval paneme maha tähise küla tänase päeva tegemistest ja elust, jäädvustamaks neid ajalukku.

Küla on esmakordselt kirjalikult mainitud 1583. aastal, kuid küla vanim mälestusmärk on raudtee ääres asuv kivikalme I aastatuhande algusest.

Leia aega ja kohtume 4. juunil Sürgaveres.

**Endla Reimann
päeva toimetajate nimel**

Kas Sul on juba kõrgkool välja valitud?

Kallis noor inimene - oled gümnaasiumi lõpetamas või juba lõpetanudki, kuid ei suuda otsustada, mis elust edasi saab...

Otsuste langetamine tundub alati olevat kõige raskem, eriti kui see muudab Su elu mitmeks aastaks. Koolimine on suur ettevõtmine - see tähendab sageli tavapärasest keskkonnast lahkumist. Lisaks kooli valimisele ja eriala leidmisele tuleb ka teada, millist kõrgharidust soovid: akadeemilist või rakenduslikku ja mis neid kahte üldse eristab?

Siiani leidub inimesi, kelle jaoks ainus tõsiselt võetav kool on Tartu Ülikool. Kuid ajad muutuvad ja peale akadeemilise hariduse hinnatakse ka praktilisi oskusi. Akadeemilise ja rakendusliku kõrghariduse peamine vahe seisnebki praktika osakaalus nii õppetöös kui ka õppejõududele seatavates nõuetes. Seega moodustab rakenduslikus kõrghariduses kohustuslik praktika 7,5 kuud, akadeemilise hariduse puhul on see vaid 1 kuu. Rakendusliku kõrghariduse õppejõud ei ole ainult oma ala teoreetikud, neil peab olema lisaks akadeemilisele kraadile ka 3-aastane töökogemus.

Mõlema kõrgharidusega

on võimalik jätkata magistriõppes ja ka ainepunktide summa on sama. Akadeemiline kõrgharidus on ettevalmistus teadustööks ja akadeemiliseks karjääraks, rakenduslik kõrgharidus annab aga erialase ettevalmistuse ja töökogemuse spetsialistina töötamiseks.

Rakenduslikku kõrgharidust pakuvad koole on üle Eesti päris mitmeid. Viljandis on neid kaks: Viljandi Kultuuriakadeemia ja Mainori Kõrgkool. Võimalus õppida oma kodukohas on ju tunduvalt mugavam, kui minna uude keskkonda, kus kõik on võõras.

MAINOR - MAjandus, INim es ed, ORganisatsioon. Sellest lühendist tulenevad Mainori Kõrgkooli olemus ja missioon ühiskonnas - pakkuda kõikidele soovijatele kvaliteetseid teadmisi kaasaegse majanduse toimetajate nimel.

Meil on seljataga 11 edukat tegutsemisaastat Eesti kõrgharidusmaastikul. Mainori Kõrgkoolil on rahvusvaheliselt akrediteeritud õppekavad, millede järgi õpetatakse kaheksas Eesti linnas: Paines, Pärnus, Rakveres, Tallinnas, Tartus, Viljandis ja Võrus. Õppekeskuste rohkus annab võimaluse üliõpilasel haridus omandada oma kodukohas. Meil õpib päeva-pe vormis kokku 2177 tudendit.

Alates 1993. Aastast on Mainori Kõrgkoolil õppekeskus Viljandis, kus käesoleval õppeaastal omandab kõrgharidust 73 tudengit. Neid õpetavad oma eriala asjatundjad - praktikud ning ka rahvusvaheliselt tunnustatud kõrgeimate teaduslike kraadidega õppejõud. Õppeprogrammi kuuluv praktika rohkus teeb meie tudengitest oma ala kogenud spetsialistid, kes on võimelised kohe peale kõrgekooli lõpetamist tööle asuma. Meie kõrgekooli eripäraks on tihed koostöö AS Mainori üheistkümneme tootmisettevõttega, mille reaalne väljund on üliõpilaste jaoks lai praktikakohtade valik.

Mainori Kõrgkoolis on võimalik omandada rakenduslik kõrgharidus kolmel erialal:

- ärijuhtimine, kus saadakse põhjalikud teadmised ja oskused, mis on vajalikud väike- või keskmise ettevõtte juhile ning spetsialistile. Spetsialiseeruda on võimalik ettevõtte juhtimise, finantsjuhtimise, tootmisjuhtimise, majandusõiguse, kinnisvaraarenduse, logistika või turismiettevõtluse valdkonnas.

- rakenduspsühholoogia, kus omandatakse teadmised ja oskused, mis on vajalikud neile, kes töötavad personali- või teenindusjuhtimise valdkonnas. Spetsialiseeruda on võimalik per-

sona ljuhtimisele ning teenduspühholoogiale.

- infotehnoloogia, kus omandatakse teadmised ja oskused, mis on vajalikud infotehnoloogia spetsialistile. Spetsialiseeruda on võimalik IKThaldamisele ja administratsioonile ning veebitehnoloogiale.

Meie Kõrgkoolis õpib üliõpilasi igas vanuses. On neid, kes on äsja lõpetanud gümnaasiumi ja ka neid, kes soovivad end hiljem täiendada või omandada uut kõrgharidust. Selline mitmekesine seltskond muudabki kõrgekooli eriliseks ning õppimise huvitavaks. Mainori Kõrgkooli sisseastumiseks ei ole vajalik riigieksamite sooritatus. Tude ng ik an di da at peab omama keskharidust, kirjutama essee ning läbima vestluse. Kui oled huvitatud õppimisest Mainori Kõrgkooli Viljandi õppekeskuses, võta ühendust õppekeskuse juhataja või õppekonsultandiga, kes on meelsasti nõus jagama Sulle infot õppimisvõimaluste kohta meie kõrgekoolis. Vastuvõtukatsed algavad juba mais ning kestavad augustini. Õppetöö algab traditsiooniliselt septembris.

Edu õigete ja teadlike valikute tegemisel!

**Annela Aun,
turunduspraktikant
Mainori Kõrgkool**

OMA- LOOMINGUT

Päev kuldseid kiiri saadab teele
täis suvesoojust õhkub õu.
Veel viimseid lumeriismeid kisub veele
taevas tantsiskleva päikse põu.

Veel viivu oota
ja lase soojust hinge.
Ei rutt ju enam aita sind.
Käes kevad ja loodus teeb siin ringe.
Näe! Kaasa kutsub ta ju mind.

On seda rahutust, mis hinges
kuis põgenema kutsub mind.
Sa hetkeks peatu -
veel oled pinges.
Siis minna võid,
ma luban sind.

3. aprill 2004

Täis päikest on hommikusära
kiigub kastetelk kõrrel veel.
On tunne,
kui sulaksin ära
su päeva ma oma teel.

Ja lindude trilli-tralli
täis hommik on päeva aos.
See päev on mulle nii kallis
rohi tarkamas igas mullapraos.

Kuis tahaks tõusta üles
sinitaeva laotuse alla
ja unustada kõik maailma mured
ning lüüa tiivad valla.

5. mai 2003

Keset kirevat õite tulva
soonte sees pekslemas veri.
On tunne,
kui tulnuks ma pulma
mu ümber on lillemeri.

On päike lõõskavalt ere
ja kuumusest aurab maa.
Ma tunnen -
kevad käima löönd vere
kauem oodata ma ei saa.

Ma tunnen,
kuis valutab süda
ja ärevalt peksleb hing.
Su juures ma olla tahan
kui kitsaks on jäänud ring.

Ma südames kannan üht valu -
möödunud kevade õite surma.
Süda nüüd enam ei talu
toomeõite lõhnavat hurma.

13. mai 2002

Kaskede kohinas
Kaskede kohinas
kuulen su juttu
vihmahoo sahinas tasast nuttu,
laste naerukilkeis
su naeru
ööde helklevas süles
su valu ja piinu.

Kaskede kohinas
kuulen su juttu
vaikset ja tasast vihmahoo nuttu.
Naerukilkeis su naeru
Ja säravaid silmi,
näen taeva laotust katvaid pilvi
kaskede kohinas...

22. mai 1982

Elle Todoruk

Männiku kauplusesse (endine leivatööstus)

tulid müügile
SOODSAD LEEDU JALGRATTAD.
Võimalik teha jalgrattahooldust.

Samas müügil **kalastustarvikud.**

E - R 9-17.30
L 9-14
Telefon 433 4437

Kohvik "Arturi Juures" üritused:

6. mai ansambel **KONDOR**

16. mai ansambel **BRUNO** (Võrust)

20. mai ansambel **HERO**

27. mai **Öödisko,**

muusikat 70., 80. ja 90.

aastatest teeb Dj "N"

4. juuni vabaõhulaval

ansambel **SINU NAINE**

Info tel 437 7336, 5690 1848, 5623 6370

Pakume tööd **kokale.**

Info telefonidel 437 7336 ja 5623 6370

Suure-Jaani linna **jäätmekava**

2005.-2009. a **avalik väljapanek** on

12.05.-26.05.2005 Suure-Jaani

Linnaraamatukogus ja

Suure-Jaani Linnavalitsuses.

Ettepanekud ja vastuväited esitada

hiljemalt 26.05.2005 kell 17.00

Suure-Jaani Linnavalitsusele aadressil

Lembitu pst 42, 71502 Suure-Jaani linn.

Olete oodatud

kaupluses Pärnu10

E-R 8.30-17.30, L 9-15

AUTOKAUBAD, ÕLID, REHVID

JA PALJU MUUD.

Liikluskindlustus

Pensionäridele soodustus 20%(kindlustus)

VALIK SUVEREHVE JA

JALGRATTAID KOGU PERELE

LEHOLA VARAHALDUS OÜ

Telefon 437 2222

Suure-Jaanis Tallina 11A 2. korrusel

SOLAARIUM

15 minutit 35 krooni

20 minutit 45 krooni

MASSAAZ

Klassikaline massaaž 140 krooni

Aroomiõlidega massaaž 160 krooni

Meemassaaž 240 krooni

T, N, R 12-17, L 11-16

Salongis müügil solaariumikreemid ja

juuksehooldusvahendid!

Telefon 5332 7606

FOTOGRAAF Jaanus Siim

teeb Suure-Jaanis, Kõleri tn 3

ateljefotosid

dokumendipildist perepildini.

Eelnev kokkulepe

telefonidel 437 2001 või 517 8704

AS Taisto Bussid

Lasteaed "Sipsik"

TÄNAB

meeldiva üllatuse eest!

NB!

Maikuu kogutakse Olustvere valla elanikelt

kokku kasutamiskõlbmatud külmkapid,

pesumasinad, televiisorid,

raadiod, elektri- ja gaaspliigid.

Vajalik eelnev registreerimine hiljemalt

19. maiks telefonil 437 4316.

Vedu toimub 20. mail.

Teenus kliendile tasuta.

TEADE

Suure-Jaani valla kodanikel on võimalus

ära anda suuremõõdulised

kodumajapidamistarbed (v.a külmikud).

Registreerimine ja info

telefonil 435 5444 kuni 20.05.2005

Olustvere asulas välja üürida

3-toaline möbleeritud korter.

Soovitavalt perekonnale ja pikaks ajaks.

Info telefonil 437 4215

**Õnnitleme
lapse sünni puhul!**

Britt Tammel ja Taavi Terasel
sündis 30. Märtsil
poeg **TAURI** Teras

Siret Lapol ja Aimar Arril
sündis 12. aprillil
tütar **KAROLINE** Arr

Kaja Urbelil ja Kalle Kõsleril
sündis 05. aprillil
tütar **KRISTEL** Kõsler

Triinu Raul ja Lauri Nutovil
sündis 19. aprillil
tütar **MIRTEL** Nutov

Mälestame

NIKOLAI RAUTSON 26.06.1935-01.04.2005

MILVI KOLTS 09.09.1924-08.04.2005

LIDIA KUUSK 10.09.1910-13.04.2005

MARTA PARIK 14.04.1923-23.04.2005

Kontaktisikud:
Suure-Jaani Linnavalitsus
Aili Adamson tel 437 1145
faks 437 1271
suure-jaani@suure-jaani.ee
Suure-Jaani Vallavalitsus
Märt Perve tel 435 5431
faks 435 5439
mart@vald.s-jaani.ee

Olustvere Vallavalitsus
Silvi Raudmets tel 437 4266
faks 437 4389
Olustverevv@alex.vil.ee
Suure-Jaani Gümnaasium
Anneli Kundla
tel 504 1845
faks 437 2050
huvijuht@sjg.edu.ee

Küljendus
Külliky Lohu
5345 3423
kiky@s-jaani.ee

Trükk
OÜ Vali Press tel 775 2491
Pajusi mnt 22, Põltsamaa
vali@estpak.ee

LEOLE Kolme omavalitsuse infoleht
ilmub 1 kord kuus

e-post: leole@vald.s-jaani.ee

http://www.suure-jaani.ee/leole

**ÕNNITLEME
SÜNNIPÄEVALAPSI!**

SUURE-JAANI LINN		
LINDA TIRUSSON	09.05.1914	91
REIN KUTSAR	24.05.1917	88
KUTSAR VAIKE	05.05.1918	87
HILJA-ALISE ÖRD	04.05.1921	84
HELVI HAAGMA	01.05.1923	82
AIDA PETERSON	10.05.1924	81
JUTA KAASIK	01.05.1925	80
HELJU LEISNER	21.05.1925	80
ALVI HANSEN	22.05.1925	80
LIA SAKS	27.05.1930	75
AINO POLLMANN	09.05.1935	70
JÜRI MÄNNIK	12.05.1935	70
ANTS AAVASALU	24.05.1935	70
JAAN JÄNES	08.05.1940	65
LINDA VOMM	22.05.1940	65
PILLE SALUVEER	02.05.1945	60
AVO PUUSTA	27.05.1950	50
JÜRI KOHV	06.05.1955	50
VÄINO KÄRNER	08.05.1955	50
MARGUS LUUKEN	23.05.1955	50
TIINA ALLES	29.05.1955	50

Vabandame, eelmisesse lehte oli sattunud

viga: LEENA KÕRGE sai 85 ja

OSVALD TÕKKE 84 aastaseks.

SUURE-JAANI VALD		
SALME-JOHANNA VIILIP	17.05.1917	88
AMANDA SOOSAAR	08.05.1917	88
SELMA PÖDER	30.05.1919	86
ERMILDA BREIZ	19.05.1921	84
HELMİ KÄÄRA	21.05.1923	82
LINDA SOO	10.05.1925	80
LAINÉ TULEV	29.05.1930	75
ERIK SÖÖDOR	13.05.1930	75
HEINO HINTS	04.05.1939	75
SILVI-MARET TAMMISTU	05.05.1935	70
AVO SOOSALU	15.05.1940	65
VIIVE TÕNTS	13.05.1940	65
MAI PARIK	03.05.1940	65
SAIMA PERVE	30.05.1950	55
VELLO TAMMISTO	26.05.1950	55
MALLE VASIL	28.05.1955	50
REIN TEPPER	26.05.1955	50
SIRJE KOORT	15.05.1955	50
SIRJE PÖDER	07.05.1955	50
KALLE GEIMONEN	05.05.1955	50
OLUSTVERE VALD		
MARTA RAJASAARE	16.05.1920	85
LINDA SALUSTE	11.05.1924	81
ARVO REBANE	06.05.1925	80
HILDA SULG	21.05.1925	80
ELMA JAANUS	12.05.1930	75
LINDA RÕÖMEL	12.05.1935	70
ULVE TOOM	22.05.1935	70
ÜLO KIMMEL	23.05.1940	65
ESTER RULLINGO	15.05.1950	55
ARNO MALKEN	03.05.1955	50
MARJE BRAUER	06.05.1955	50
MARE SUBI	09.05.1955	50
MIHKEL TÄHTLA	18.05.1955	50
LEELO SAAR	23.05.1955	50

Reklaamkuulutuse
(kuni 250 tähemärki) hind:
ettevõtjal 150.- krooni,
eraisikul 15.- krooni.
Avaldame vaid reklaami, mille
eest on eelneva kuu viimaseks
tööpäevaks tasutud.
Toimetusel on õigus artiklite
teksti redigeerida-lühendada.

Toimetaja
Leili Kuusk 522 1859
Lembitu pst 42, Suure-Jaani
tel 437 1145 (tööl)
leili@suure-jaani.ee
Toimetaja-abi fotograaf
Jaanus Siim
tel 437 2001, 517 8704
jaanus@suure-jaani.ee